

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 විගණන මතය

විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රකාශය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශවලින් සමන්විත 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශය 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් ඇතුළත් සම්පිණ්ඩන වාර්තාව 2020 ජුනි 02 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. විගණන පනතේ 11(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුවට අදාළ වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ විගණන වාර්තාව 2020 ඔක්තෝබර් 21 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

2019 දෙසැම්බර් 03 දිනැති අංක 271/2019 දරන රාජ්‍ය ගිණුම් වක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව පිළියෙල කළ එම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මාගේ වගකීම, විගණකගේ වගකීම යන වගන්තියේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ හා ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම

පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව හා 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වගන්තියේ සඳහන් විධිවිධානවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කෙරෙන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම වේ.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වා ගෙන යා යුතුය.

ජාතික විගණන පනතේ 38(1)(ඇ) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනයක් සිදු කර ඒ අනුව පද්ධතිය ඵලදායී ලෙස කරනගෙන යාමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකාධිපති සම්පිණ්ඩන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශනයන්ගෙන් අනාවරණය කරගන්නා බවට තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බවට අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ දුස්ස්ථානාධිකාරය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මහභූමිමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවන බැවිනි.
- දෙපාර්තමේන්තුවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුලදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව ගණන්දීමේ නිලධාරී දැනුවත් කරන ලදී.

1.5 වෙනත් තෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) වගන්තිය හා 38 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව පහත සඳහන් කරුණු මා ප්‍රකාශ කරමි.

(අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූපී වන බවට,

(ආ) ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මා විසින් කර තිබුණු නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 වියදම් කළමනාකරණය

2.1.1 අධි ප්‍රතිපාදන සලසා ගැනීම

විගණන නිරීක්ෂණය	නිර්දේශය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම
<p>සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වැය විෂයයන් 07 ක් සඳහා එකතුව රු.මිලියන 12.88 ක ශුද්ධ ප්‍රතිපාදන සලසා තිබූ අතර උපයෝජනය කළ පසු රු.මිලියන 06.86 ක ප්‍රතිපාදන ඉතිරි වී තිබුණි. එම ඉතිරිය සලසා තිබුණු ශුද්ධ ප්‍රතිපාදනයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 21 ක සිට සියයට 91 ක පරාසයක් වී තිබුණි.</p>	<p>ඇස්තමේන්තු හැකිතාක් නිවැරදිව සකස් කළ යුතුය.</p>	<p>මෙහිදී 2019 අය වැය කතාවට අනුව මූලධන වියදම් හා භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා වෙන්කර ඇති ප්‍රතිපාදනවලින් 10% සිට 15% දක්වා ප්‍රමාණයක් ඉතිරි කරන ලෙස යෝජනා කර තිබීම සහ මුදල් අමාත්‍යාංශය මගින් හා ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවේ නිකුත් කර ඇති චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව වියදම් කළමනාකරණය කර තිබීම.</p>

2.1.2 ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීමේ දුර්වලතා

විගණන නිරීක්ෂණය	නිර්දේශය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම
<p>වැය විෂයයන් 05 ක් සම්බන්ධයෙන් මූලික වියදම් ඇස්තමේන්තුවලට සාපේක්ෂව සංශෝධිත වියදම් ඇස්තමේන්තුවල වෙනස සියයට 52 හා සියයට 180 අතර පරාසයක විය.</p>	<p>ඇස්තමේන්තු හැකිතාක් නිවැරදිව සකස් කළ යුතුය.</p>	<p>ලේඛන මුද්‍රණයන් ඉහළ යෑම නිසා නැවත ප්‍රතිපාදන සංශෝධනය කිරීමට සිදුවීම, අනපේක්ෂිත අත්‍යවශ්‍ය වියදම් දැරීමට සිදුවීම, අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදෙස් පරිදි ප්‍රසම්පාදන කාර්යයන් අවසන්වීමෙන් පසු ප්‍රතිපාදන ලබා ගැනීම හා මහ බැංකු වාර්තාවේ උපයෝජන වාර්තාවට අනුව සකස් කිරීම ආදී කරුණු හේතු වී ඇත.</p>

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ දුර්වලතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	නිර්දේශය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම
<p>(අ) දෙපාර්තමේන්තු කාර්යමණ්ඩලයේ පැමිණීම හෝ පිටවීම යන දෙකෙන් එක් අවස්ථාවක් පමණක් සටහන්වී ඇති විට එය දින 1/2 ක නිවාඩුවක් සේ සලකා කටයුතු කර ඇති බව දන්වා ඇති නමුත් එපරිදි කටයුතු කිරීමට ආයතන සංග්‍රහයේ හෝ වෙනත් වක්‍රලේඛයක ඉඩකඩ සලසා නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. තවද බැහැර ගොස් පැමිණි නිලධාරීන් කාර්යාලයට පැමිණි අවස්ථාවේ හෝ කාර්යාලයෙන් පිටවීමේදී ඇඟිලි සලකුණු යොදා නොතිබීමද නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>පැමිණීම හා පිටවීම, කෙටි නිවාඩු, බැහැරයාම සම්බන්ධයෙන් පවත්නා නීති රීති අනුව අභ්‍යන්තර පාලනය සනුටුදායක තත්ත්වයක පවත්වාගත යුතුවේ.</p>	<p>විශේෂයෙන් මාණ්ඩලික නිලධාරීන් ඇතුළු ඇතැම් නිලධාරීන්ට හදිසි කැඳවීම් අනුව බැහැර යාමේ ලේඛනයේ සටහන් කර ඇති නමුත්, අදාළ රැස්වීම්වල ස්වභාවය අනුව ඇතැම් විට කාර්යාලයට නැවත පැමිණීමට නොහැකි වන අවස්ථා ඇති විට ඇඟිලි සලකුණු යන්ත්‍රයේ පැමිණීම/පිටවීම සටහන් කර නොමැත. ඉදිරියේදී ඒ සඳහා ආවරණ අනුමැතිය ඉදිරිපත් කිරීමට හා විගණනයෙන් පෙන්වා දෙන ආකාරයට කටයුතු කිරීමට, උපදෙස් ලබා දී ඇත.</p>
<p>(ආ) එක් එක් නිලධාරියා භාරයේ පවතින ලිපිගොනු දෙපාර්තමේන්තු නවීකරණය කරන අවස්ථාවලදී හා භාණ්ඩ අපහරණය කිරීමේදී ද ලිපිගොනු අස්ථානගතවීම සිදුව ඇති බව නිරීක්ෂණය වූ අතර මේ සම්බන්ධයෙන් ආයතන සංග්‍රහයේ 28 වන පරිච්ඡේදයේ 9 වන වගන්තිය කෙරේ ඔබගේ අවධානය යොමු කළ යුතුය.</p>	<p>අත්‍යවශ්‍ය ලියකියවිලි ආරක්ෂා කිරීමට වගකිවයුතු නිලධාරීන් කටයුතු කළ යුතුවේ. තවද මේ සම්බන්ධයෙන් ආයතන සංග්‍රහයේ 28 වන පරිච්ඡේදයේ 9 වන වගන්තිය කෙරේ ඔබගේ අවධානය යොමු කළ යුතුය</p>	<p>එවකට භාණ්ඩාගාර පරිශ්‍රයේ පැවති ආරක්ෂක තත්ත්වය මත මෙම සියලු ලේඛන හා භාණ්ඩ ඉවත් කළ යුතු විය. දක්වා ඇති අස්ථානගතවීම් ඒ හේතුවෙන් සිදුවූ බවට නිරීක්ෂණය වේ. කෙසේ වුවද ඉදිරියේදී එවැනි තත්ත්වයන් ඇති නොවීමට සියලුම පාලන ක්‍රමවේද ඇති කරන ලද බවට කාරුණිකව දන්වමි.</p>
<p>(ඇ) ආයතන සංග්‍රහයේ XII පරිච්ඡේදයේ 35.1 වගන්තිය ප්‍රකාරව එක් නිලධාරියෙකුට එක් මාසයක් තුළ ලබාගත හැක්කේ කෙටි නිවාඩු 02 ක් වුව ද එම සීමාව ඉක්මවා කටයුතු කර තිබුණි.</p>	<p>පවත්නා නීති රීති අනුව කටයුතු කළ යුතු ය.</p>	<p>කෙටි නිවාඩු සම්බන්ධයෙන් වන දෝෂ ඉදිරියේදී සිදු නොවීමට කටයුතු කර ඇති බවත් කාරුණිකව දන්වා සිටිමි.</p>

(ඇ) මුදල් අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ අංක MF/01 දරන 2016 සැප්තැම්බර් 23 දිනැති ලිපිය ප්‍රකාරව විදේශීය සංචාරයක් හෝ විදේශීය පුහුණුවක් නිම කිරීමෙන් පසු අදාළ විස්තර ඇතුළත් කර ඉදිරිපත් කළ යුතු පුහුණු වාර්තා හා වියදම් වාර්තා නිලධාරීන්ගේ ලිපිගොනු තුළ ඇතුළත් කර නොතිබූ අතර විදේශීය සංචාර සම්බන්ධයෙන් වූ ආරාධනා පත්‍රවල පිටපත්ද අදාළ ලිපිගොනු තුළ නොතිබූ හෙයින් එම සංචාර සඳහා විදේශීය රට හෝ ආයතනය විසින් වියදම් දරන්නේද දරා ඇති / නැති බව විගණනයට තහවුරු නොවීය.

වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු අතර, විගණන පරීක්ෂාවට අදාළ තොරතුරු පවත්වා ගත යුතු ය.

එවැනි වැඩිමුළු සඳහා සහභාගී වූ නිලධාරීන් අතරින් ඇතැම් නිලධාරීන් අදාළ වාර්තා මුදල් අමාත්‍යාංශ ලේකම් වෙත භාරදී ඇති අතර, ඇතැම් නිලධාරීන් එම වාර්තාව තමා භාරයේ තබාගෙන ඇති බැවින්, ඒවා මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ ලිපිගොනු තුළ ඇතුළත් කර නොමැති බව කාරුණිකව දන්වමි.

(ඉ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහයේ 610 ප්‍රකාරව කවර හෝ ව්‍යාපෘතියක් සඳහා විදේශාධාර ලබාගත හැකිද යන්න පිළිබඳව විමසීමට ලක්වන්නේ විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගෙන් වන නමුදු විගණනයේදී ලබාගත් නියදියක් අනුව රාජ්‍ය ආයතන 24 ක ව්‍යාපෘති 77 ක් සඳහා රු.2,025,572,387 කට ආසන්න වටිනාකමකින් යුතු මුදල්, භාණ්ඩ හා ශිල්පීය ආධාර සෘජුවම එම ආයතන ලබාගෙන තිබූ බව නිරීක්ෂණය කරන අතර මෙපරිදි ලබාගන්නා ආධාර සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව දැනුවත් කිරීමේ විධිමත් ක්‍රමවේදයක් (වක්‍රලේඛ නිකුත් කිරීමට අමතරව) සකස් වී නොතිබීම රටේ ජාතික ආරක්ෂාවට ද තර්ජනයක් විය හැකිය.

නියාමනය ශක්තිමත් කළ යුතුය.

ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහයේ XI වෙනි පරිච්ඡේදයේ මුදල් රෙගුලාසි 610 මගින් සියලුම රජයේ අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු හා ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන වෙත උපදෙස් ලබා දී ඇත්තේ විදේශාධාර සඳහා වන සියලුම සාකච්ඡා (negotiations) පවත්වනු ලැබිය යුත්තේ මහා භාණ්ඩාගාරයේ විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් බවයි. මෙම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සහ භාණ්ඩාගාරයේ අනෙකුත් දෙපාර්තමේන්තු හා සම්බන්ධීකරණයෙන් යුක්තව සියලුම අමාත්‍යාංශ හා ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන වෙත විදේශ ප්‍රදාන ලබාගැනීමේ නිවැරදි ක්‍රමවේදය පිළිබඳව දැනුවත් කරමින් එය පිළිපදින ලෙස වක්‍රලේඛ හා උපදෙස් නිකුත් කර, අප විසින් නිකුත් කරන ලද වක්‍රලේඛයට පරිබාහිරව ආධාර ලබාගන්නේද යන්න සොයා බැලීම සහ ඒ පිළිබඳව අප දැනුවත් කිරීම විගණන නිලධාරීන් මගින් සිදුවේ.

3.2 කාර්යභාරයන් ඉටු නොකිරීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	නිර්දේශය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම
<p>(අ) ණය මුදල් ප්‍රතිලබ්ධි නොවී පවතින ව්‍යාපෘති</p> <p>2014 වර්ෂයේ සිට 2019 දක්වා ණය ගිවිසුම් අත්සන් කර ඇති නමුත් 2019 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වාම ප්‍රතිලබ්ධි (disbursed) නොවූ වටිනාකම රු.2,295,503,313 ක් වූ ණය ගිවිසුම් 22 ක් පැවතුණි. තවද කිසිදු මුදලක් ප්‍රතිලබ්ධි නොවී පවතින ව්‍යාපෘති අතරින් ණය අංක 2014023 සඳහා ජපාන යෙන් 27,434,000 ක් 2015 වර්ෂයේදී ද, 2017016 සහ 2018032 යන ව්‍යාපෘති දෙක සඳහා 2018 වර්ෂයේදී පිළිවෙලින් ජපාන යෙන් 63,620,000 ක් හා 21,278,000 ක් අනෙකුත් ගාස්තු ලෙස ණය නියෝජිතායතන වෙත ගෙවා තිබුණි. එසේම 2019 වර්ෂයේ ගිවිසුම්වලට එළඹී ණය අංක 2019010, 2019039 සහ 2019008 යන ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් පිළිවෙලින් යුරෝ 560,417 ක්, 264,492 ක් සහ ඇ.ජ.ඩො.116,059 ක් 2019 වර්ෂය තුළදී අනෙකුත් ගාස්තු ලෙස ගෙවා තිබුණි.</p>	<p>යටිතල පහසුකම් ඇතුළු සියළු අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කරන ලද ව්‍යාපෘති සඳහා ගිවිසුම් ඇති කිරීම තුළින් විදේශාධාර උපයෝජනය කාර්යක්ෂම වන අතර අතිරේක පිරිවැය අවම වේ.</p>	<p>ව්‍යාපෘති ප්‍රමාදයට හේතු ලෙස නව රජයක් බිහිවීම, රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති, ගිවිසුම් සංශෝධන අවශ්‍යතා, ලංසුව ඉංජිනේරු ඇස්තමේන්තුවට වඩා වැඩිවීම, ප්‍රමාද වී ආරම්භ කිරීම, බලාත්මක නොකිරීම, නොවිසඳී ඇති ඉඩම් ගැටළු, උප ණය ගිවිසුම්වලට එළඹීමේ ප්‍රමාදයන්, සාකච්ඡා දීර්ඝවීම නිසා තීරණ ගැනීමේ ප්‍රමාද, ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධයෙන් රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රමාදයන්, අයවැය ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණවත් නොවීම, රුපියල්වලින් අත්තිකාරම් ගෙවීමට අනුමැතිය ප්‍රමාදවීම, ණය මුදල කොවිඩ් 19 සහන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා යෙදවීමට යෝජනාවීම නිසා ඒ සඳහා අනුමැතිය ලබාගත යුතුවීම, කොන්ත්‍රාත් පිරිනැමීමේ ප්‍රමාද හා ගිවිසුම් බලාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය කොන්දේසි සපුරා නොමැතිවීම ආදිය දැක්විය හැකිය.</p>
<p>(ආ) හම්බන්තොට වරාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය II කොටස ණය අංකය (2012032)</p> <p>2012 වර්ෂයේ අත්සන් කරන ලද එහෙත් 2015 වර්ෂයේ බලාත්මක වූ වටිනාකම යුවාන් මිලියන 1000 ක උක්ත ව්‍යාපෘතියට අදාළව 2019 වර්ෂය වනවිට යුවාන් මිලියන 700 ක් උපයෝජනය කර තිබුණි. ඉතිරි මුදල අවලංගු කර තිබූ අතර</p>	<p>විදේශ ණය මුදල් පූර්ණ වශයෙන් උපයෝජනය නොවන නමුත් එපරිදි බැඳීම්ගත ගෙවීම් හා පොලී මුදල් ගෙවීම</p>	<p>සහනදායී ගිවිසුම් අත්සන් කිරීමෙන් පසුව මෙම ව්‍යාපෘතියට අදාළව කිසිදු උපයෝජනයක් සිදු කර නැත. ඒ අනුව, 2017, 2018 මෙන්ම 2019 වසර සඳහා වූ උපයෝජන ඉල්ලීම් උපයෝජන නොවූ බැවින් ණය මුදලේ වලංගු කාලය 2019 ජූලි 31 දක්වා දීර්ඝ කරන ලදී. ඒ අනුව,</p>

මෙම ණය මුදලට අදාලව පොලී මුදල් රු.230,076,974 ක් හා උපයෝජනය නොකළ මුදල මත බැඳීම්ගත ගෙවීම් 2019 වර්ෂය අවසාන වනවිට රු.379,932,374 ක් ද ගෙවීම් කර තිබුණි.

ආර්ථිකයට එලදායි නොවන වැය

2017, 2018 සහ 2019 වසර සඳහා වූ සියලුම උපයෝජනයන් 2019 වසරේ සිදු කළ අතර උපයෝජනය නොවූ ණය මුදල අවලංගු කරන ලදී. එසේම, ව්‍යාපෘතියේ සිදු වූ වෙනස්කම් හේතුවෙන් එම දෙවන අදියරේ ණය අරමුදල මුළුමනින්ම ව්‍යාපෘතියට යොදා නොගන්නා බව වරාය අධිකාරිය තීරණය කර තිබූ අතර භාවිතයට නොගන්නා මුදල නිශ්චිතව ප්‍රකාශ කළේ ව්‍යාපෘතිය නිසි පරිදි අවසන් කළ පසුවය.

4. මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

නිර්දේශය

ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම

දෙපාර්තමේන්තුවේ 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 156 ක් වූ අතර සත්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 131 ක් වූයෙන් පුරප්පාඩු 25 ක් නිරීක්ෂණය විය. සමස්ත පුරප්පාඩු සංඛ්‍යාවෙන් 13 ක් එනම් සියයට 23 ක් ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටමේ නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත වූ අතර, පුරප්පාඩු 8 ක් එනම් සියයට 13 ක් ද්විතියික මට්ටමේ පුරප්පාඩු වලින් සමන්විත වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

පවත්නා පුරප්පාඩු පිරවීමට හෝ අවශ්‍ය නොවේ නම් අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව සංශෝදනය කිරීමට කටයුතු කළයුතු වේ.

දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්ය මණ්ඩල සමාලෝචන රැස්වීමේදී මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ තනතුරු සම්බන්ධයෙන් ගනු ලැබූ තීරණ පිළිබඳව කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ලබාදෙනු ලබන තීරණවලට යටත්ව පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කිරීමට ඉදිරියේදී කටයුතු කරනු ලැබේ.